

Постановление

Карар

2020 елның 8 июне

Чистай шәһәре

№ 306

Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының «2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын раслау турында» гы 2019 елның 11 мартындагы 127 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында һәм «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» гы 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законы нигезендә, Чистай муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ

1. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын яңа редакциядә кушымта нигезендә расларга.
2. «2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын раслау турында» гы 2019 елның 11 мартындагы 127 номерлы Чистай муниципаль районы Башкарма комитеты карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштыруны һәм Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының рәсми сайтында (<https://chistopol.tatarstan.ru/>) урнаштыруны тәэмин итәргә.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Чистай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең икътисадый мәсьәлэләр буенча беренче урынбасары Л.Х. Кашаповага йөкләргә.

Башкарма комитет
житәкчесе

Э.Р. Хәсәнов

Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районы
Башкарма комитетының
2020 елның 8 июнендәге
306 номерлы карарына
1 нче кушымта

**2019-2023 елларга
Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районында
кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү
ПРОГРАММАСЫ**

2018 ел

Программаның эчтөлегө

1. Муниципаль программа паспорты	3
2. Кереш	4
3. Программаның гомуми өлеше	5
3.1. 2019-2023 елларга Чистай муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүнең муниципаль программасының максатлары һәм бурычлары	5
3.2. Чистай муниципаль районында бүгенге вәзгыятьне анализлау, КУЭ үсеше проблемаларын бәяләү	5
3.3. Чистай муниципаль районында икътисадның төрле сайланган секторларында КУЭ үсеше	6
3.4. Чистай муниципаль районында кулланучылар базарын үстерү	10
3.5. Чистай муниципаль районында яшьләр арасында эшкуарлыкны үстерү	12
3.6. Сәнэгать майданчыкларын үстерү һәм Чистай муниципаль районында резидентлар жәлеп итү	12
4. Территориянең инвестицион жәлеп итүчәнлеген бәяләү, эшкуарлыкны үстерү юнәлешләре һәм конкрет чаралар исемлеге	14
4.1 КУЭ субъектларына Иминлек ярдәме	17
5. КУЭ үстерү программасын ресурслар белән тәэмин итү	18
6. Куркынычны бәяләү, аларны киметү чаралары	18
7. Программаның икътисадый нәтижәлелеге, программа белән идарә итү һәм гамәлгә ашыруны тикшереп тору	19
8. Нәтижәләр һәм кушымталар	21

1. ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районында КУЭ үстерү программасы» (алга таба - Программа)
Программаның төп эшлөүчесе	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад бүлеге
Программаның максаты һәм бурычлары	<p>Программаның максаты: икътисад формалашуның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлыкның эшлөве һәм үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру, шулай ук аның Чистай муниципаль районындагы социаль-икътисадый үсеш бурычларын хәл итүгә керткән өлешен арттыру. Муниципаль программаның бурычлары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. КУЭ үсеше инфраструктурасын үстерү; 2. Инженерлык инфраструктурасы объектларын төзү һәм инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен КУЭдан файдалану системасын яхшырту; 3. КУЭ субъектларына финанс ярдәме чараларын гамәлгә ашыру; 4. Инвестицион проектларны гамәлгә ашыру кысаларында административ киртэләрне бетерү; 5. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү; 6. Мөлкәт ярдәмен киңәйтү һәм аннан файдалануны гадиләштерү.
Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2019-2023 еллар
Башкаручылар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад бүлеге
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Чистай муниципаль районы халкын эш белән тәэмин итү программасы Кредит акчалары һәм эшкуарларның үз акчалары.
Программаның үтөлешен тикшереп тору	Чистай муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны гамәлгә ашыруның төп нәтижеләре	<p>Программаны тулы күләмдә гамәлгә ашыру 2023 ел ахырына ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> • КУЭ өлкәсендә эшлөүчеләрнең санын 6785 кешегә кадәр арттыру; • ВТПда КУЭ өлешенең үсеше 29% ка кадәр; • кече һәм урта эшкуарлык субъектлары булган экспортлар өлешен чимал булмаган экспортның гомуми күләмендә 0,04%ка кадәр арттыру; • заказчыларның сатып алулар өлешен КУЭ субъектлары гына 36%ка кадәр арттыру; • Кече һәм урта предприятиеләр һәм ИП продукциясе әйләнешен 13573 млн. сумга кадәр арттыру; • Кече һәм урта эшкуарлык предприятиеләре эшчәнлегеннән берләштерелгән бюджетка салым кертемнәре күләмен 388,26 млн. сумга кадәр арттыру; • Чистай муниципаль районы муниципаль мөлкәте

	исемлекләрендә мөлкәт объектлары санын 14 бер башка кадәр арттыру.
--	--

2. Кереш

Хәзерге Россия өчен кече һәм урта эшкуарлык - икътисадның динамик үсештәге күптармаклы секторы.

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү конкурентлык өстенлекләре булдыру аша регионнарның конкурентлык сәләтен күтәрүгә ярдәм итә: регион икътисадына инвестицияләр җәлеп итү, региональ бюджетны арттыру, эш урыннарын оештыру һәм халыкның мәшгульлеген тәэмин итү, җирле товарларның һәм хезмәтләрнең төрлелеге, конкурентлык мохитен үстерү, социаль киеренкелекне киметү һәм базар мөнәсәбәтләрен демократизацияләү.

Россия Федерациясе дәүләт икътисады сәясәтенең өстенлекле юнәлешләренән берсе - аларның эшлекле активлыгын күтәрү һәм инвестицион климатны яхшырту максатында кече бизнес субъектларына комплекслы ярдәм күрсәтүнең нәтижәле системасын булдыру.

Шуңа бәйле рәвештә Чистай муниципаль районы икътисадының тотрыклы үсешен тәэмин итүдә төп шартларның берсе Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкның эшләве һәм үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру.

3. Программаның гомуми өлеше

3.1. Программаның максаты һәм бурычлары

Муниципаль программаның максаты: Икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлыкның нәтижәле эшләве һәм үсеше өчен шартлар тудыру, шулай ук аның Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районындагы социаль-икътисады үсеш бурычларын хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

Муниципаль Программаның бурычлары:

1. Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын үстерү.
2. Инженерлык инфраструктурасы объектларын төзү һәм кече һәм урта эшкуарлыкның инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле ресурсларга керү системасын яхшырту.
3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына финанс ярдәме чараларын гамәлгә ашыру.
4. Инвестицион проектларны гамәлгә ашыру кысаларында административ киртәләргә бетерү.
5. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү.
6. Мөлкәт ярдәмен киңәйтү һәм аннан файдалануны гадиләштерү.

3.2. Чистай муниципаль районында бүгенге вәзгыятьне анализлау, КУЭ үсеше проблемаларын бәяләү

2018 елның 1 октябренә булган мәгълүматларга караганда, муниципаль районда эшкуарлыкның 2650 субъекты эшчәнлек алып бара, аларда 6674 кеше мәшгуль яисә икътисадта эшләүче халыкның гомуми саныннан 15%, шул исәптән 670 икътисади актив кече һәм микропредприятие, 11 урта предприятие һәм 1969 индивидуаль эшкуар.

Кече һәм урта предприятиеләр хезмәткәрләренә уртача исемлек саны кимү, урта предприятиеләрдә житештерүне оптимальләштерүгә бәйлә рәвештә, чыгарыла торган продукциягә ихтыяж кимү исәбенә булды.

2018 елның 9 аенда кече һәм урта предприятиеләр әйләнеше 8 млрд. 255 млн. сум тәшкил иткән, бу 2017 елның шушы чорына караганда 0,4%ка артык. Тулаем территориаль продуктта кече бизнес өлеше 2017 елда 26,2 % тәшкил итте (Татарстан Республикасы буенча - 25 %). Өлешнең кимүе урта эшмәкәрлек субъектларының эре һәм кече предприятиеләр разрядына күчүе исәбенә булды.

Эшмәкәрләргә төрләрә структурасында иң зур өлешне сәүдә, жәмәгать туклануы һәм көнкүреш хезмәтләре (32%), эшкәртү (17%), төзелеш (12%), транспорт һәм элемент (12%), күчмәсез милек операцияләре (8%), башка эшчәнлек (19%) алып тора.

Заказчыларның сатып алулар өлеше КУЭ субъектлары гына булган 2014 елда 21%тан 2017 елда 26%ка кадәр арткан.

2013-2017 елларда Чистай муниципаль районы буенча тулай территориаль продукт 13,2 млрд. сумнан 18,1 млрд. сумга кадәр, ягъни 37%ка арткан. ВТП күләмнәре артуга карамастан, КУЭ субъектларының ВТПдагы керемнәре 2013 елдагы 36,6%тан 2017 елдагы 26,2%ка кадәр кимде.

3.3. Чистай муниципаль районында икътисадның төрле сайланган секторларында КУЭ үстерү

3.3.1. Сәнәгаттә КУЭ үсеше

Чистай муниципаль районында сәнәгат беренче чиратта икътисадның эшкәртү тармагы предприятиеләре тарафыннан тәкъдим ителгән. Эшкәртү производстволары продукциясенә шактый өлеше төгәл приборлар төзү предприятиеләре тарафыннан төзелә. Күпчелек предприятиеләр, базар шартларына яраклашып, ел саен житештерү күләмнәрен арттыралар, хезмәткәрләр санын тотрыклы арттыралар, житештерүне модернизацияләүгә һәм диверсификацияләүгә инвестицияләр кертәләр, импортны алыштыру өстендә эшлиләр. Чистай муниципаль районы сәнәгатен үстерүнең нигезен өстәлгән бәянең югары дәрәжәдә булган һәм предприятиеләрнең интеллектуаль капиталында урнашкан продукция житештерүче предприятиеләр тәшкил итә. Бу дөнья икътисады үсешенә заманча тенденцияләренә туры килә. Чистай сәнәгат предприятиеләре эшчәнлегенә тагын бер көчле ягы булып аларда зур тәҗрибә туплаган бүлекчәләр булуы тора. Хәрби-сәнәгат комплексы өчен эшләнмәләр житештерү юнәлеше формалашты һәм үсә бара.

2018 елның 1 октябренә эшкәртү производствосы өлкәсендә 112 кече предприятие исәпләнгән, бу 2017 елның шул ук чоры белән чагыштырганда 3,7%ка артык. Шул ук вакытта әлеге тармакта эшләүче шәхси эшкуарларның 4% ка кимүе (128 дән 123 кә кадәр) билгеләп үтелде.

Чистай муниципаль районында сәнәгат житештерүен үстерүдә үсеш нокталары түбәндәгеләр:

- машина төзелеше (күбесенчә төгәл приборлар төзү) предприятиеләре зур тәҗрибәгә ия, тәэмин итүчеләр һәм сатып алучылар белән ныклы элементләре, базарда яхшы репутациясә һәм югары хезмәт житештерүчәнлегә булган, бу Чистайда югары өстәлгән бәяле продукт житештерә торган тулы циклы предприятиеләрнең характерлы үзенчәлегә булып тора, шул исәптән икеле билгеләнәштәге продукция импортына китереп чыгарылыш илне приборлар белән тәэмин итүдә житешсезлекләр кичерә торган Россия хәрби-сәнәгат комплексы ихтыяжлары өчен;

- жиңел сәнәгат предприятиеләре Чистайның хезмәт өчен түләүгә һәм житештерү мәйданнарын арендага чагыштырмача түбән чыгымнар белән региональ дәрәжәдә конкурентлы өстенлеккә ия булган, бу конкурентлыкка сәләтле предприятиеләрнекәнә караганда түбәнрәк, продукциянең үзкыйммәтен тәэмин итә;

- сәнәгат кулланучыларына житештерү хезмәтләре күрсәтүче предприятиеләр, беренче чиратта, проектлау һәм конкуренциягә сәләтлелек өлкәсендә хезмәт күрсәтә;

- азык-төлек сәнәгате предприятиеләре динамик үсеш мөмкинлекләре районның агросәнәгат кластерында гамәлдәге антисанкцион режим, чимал базасы булу һәм 2014-2018 елларда күзәтелә торган үзбездә азык-төлек сәнәгате продукциясенә ихтыяжның тотрыклы үсеше белән тәэмин ителә.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары "Автоградбанк" АЖ шәхси эшмәкәрләренә ташламалы кредитлауны "Моношәһәрләр үсеше - микрокре-

дит" программасы кысаларында "МСП Банк" АЖ партнеры белән берлектә кулланылу мөмкинлегенә ия. Кредитлар еллык срогының 10,6%ына кадәр 500 000 сумга кадәр, залогсыз һәм әйләнеш чараларын тулыландыруга, агымдагы эшчәнлекне документларның минималь пакеты белән финанслауга поручительлек белән башкарыла.

«Чистай шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты кече бизнес субъектларына һәрьяклап ярдәм күрсәтә, укыту максатларында семинар-киңәшмәләр уздырыла, аларда норматив документларда, салым законнарында үзгәрешләр карала.

Муниципаль берәмлек сайтында «Кече бизнес» бүлеге булдырылды, анда КУЭ субъектлары өчен норматив документлар һәм мәгълүмат материалы урнаштырыла.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үз предприятияләрен резидентлары жир һәм милек салымнарын түләүдән азат ителгән Стахеев Ю.М. сәнәгать майданчыгы территориясендә урнаштыру мөмкинлегенә ия.

Чистай шәһәр комитетының 2016 елның 26 маендагы 73 номерлы карары белән Чистай муниципаль районы милкендәге өченче зат хокукларыннан азат булган һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектларына бирү өчен билгеләнгән «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлеге милкендәге муниципаль мөлкәт исемлеге расланды.

3.3.2. Агросәнәгать комплексында МСП үсеше

Чистай муниципаль районының агросәнәгать комплексында бөртекле культуралар, яшелчәчелек, ит һәм сөт терлекчелеге, авыл хужалыгы продукциясен эшкәртү бар. Бүгенге көндә Чистай авыл хужалыгы район халкын һәм Татарстан Республикасында авыл хужалыгы продукциясенә төп төрләре белән тәэмин итә.

2018 елның 1 октябренә авыл хужалыгы өлкәсендә 18 кече предприятие исәпләнә, бу 2017 елның шул ук чоры белән чагыштырганда 12,5%ка артык. Шулу вакытта әлеге тармакта эшләүче шәхси эшкуарларның (131 дән 124 кә кадәр) санының 6%ка кимүе күзәтелде.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары арасында агросәнәгать комплексында - 82 крестьян фермер хужалыгы, шулу исәптән 38 гамәлдәге гаилә фермасы, шуларның 17се югары технологияле. Сөт юнәлешендәге 2 кече ферма төзелеп килә.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары "Автоградбанк" АЖ шәхси эшмәкәрләренә ташламалы кредитлауны "Моношәһәрләр үсеше - микрокредит" программасы кысаларында "МСП Банк" АЖ партнеры белән берлектә кулланылу мөмкинлегенә ия. Кредит 500 000 сумга кадәр залогсыз, әйләнеш чараларын тулыландыруга, агымдагы эшчәнлекне финанслауга, документларның минималь пакеты булган елына 10,6% еллык срок эчендә башкарыла.

Чистай муниципаль районында авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә үсеш нокталары түбәндәгеләр:

- үсемлекчелек продукциясе житештерү һәм терлекчелек продукциясе житештерү буенча авыл хужалыгы предприятияләре, шулай ук актив үсеш мөмкинлекләре гамәлдәге антисанкцион режим, районның агросәнәгать кластерында житерлек матди база булу һәм үзебезнең авыл хужалыгы продукциясенә

ихтыяж тотрыклы арту белән тәэмин ителә торган органик авыл хужалыгы рәвешләрен үз эченә ала.

- балыкчылык һәм балык үрчетүдә махсуслашкан предприятиеләр, балыкчылык тармагында ярдәмче житештерү хезмәтләрендә аларны үстерү балык продукциясенә ихтыяж арту белән тәэмин ителәчәк;

- ат үрчетүдә махсуслашкан предприятиеләр, атлар үрчетүнең ярдәмче житештерү хезмәтләрендә аларны үстерү ат продукциясенә ихтыяж арту белән тәэмин ителәчәк.

3.3.3. Туристлык өлкәсендә МСП үсеше

Хәзерге вакытта Чистай муниципаль районының туристик өлкәсе үсеш стадиясендә. Шәһәрдә Чистай дәүләт тарихи-архитектура һәм әдәби музей-тыюлыгы булдырылган, аның составында 6 музей-күргәзмә объекты эшли. Чистай - "Кече тарихи жирлекләр территориясе һәм инфраструктурасын комплексы үстерү" проекты катнашучысы. Өлеге максатларга БРИКС һәм Татарстан Республикасы үсешенә яңа банкы акчаларын 38 миллион доллар күләмендә жибәрү планлаштырыла. Өлеге проект кысаларында масштаблы ремонт-реставрация эшләре үткөрү һәм яңа музей объектларын төзү планлаштырыла, бу яңа эш урыннары булдыру мөмкинлегенә бирәчәк. Проектны гамәлгә ашыру 2018-2025 елларда планлаштырыла.

Соңгы елларда туризм өлкәсендә эшләүчеләр саны ике тапкырга артты - 2015 елда 33 кешедән 2018 елда 67 кешегә кадәр. Бүгенге көндә 56 мастер төрле материаллардан сувенир продукция житештерү һәм сату белән шөгыльләнә, шуларның 10 эш урыны агымдагы елда булдырылган. 2017 ел йомгаклары буенча туризм өлкәсендә жәлеп ителгән учреждениеләрнең жыелма кереме 36 миллион сум тәшкил итте, агымдагы елның 9 аенда - 33 миллион сум.

Чистай муниципаль районында туризм өлкәсен үстерүдә үсеш нокталары:

- беренчел туристик хезмәтләр (туроператорлар, махсус билгеләнештәге транспорт предприятиеләре, кунакханә һәм башка предприятиеләр (инвентарь прокаты салоннары) туристлык өлкәсә үсешенә һәм яшәешенә нигезен формалаштыра.
- икенчел туристик хезмәт күрсәтү предприятиеләре (жәмәгать туклануы предприятиеләре, гомуми билгеләнештәге транспорт предприятиеләре һәм туристлык өлкәсен үстерүгә ярдәм итә торган башка предприятиеләр (сувенир салоннары).

3.4. Чистай муниципаль районында кулланучылар базарын үстерү

Чистай муниципаль районында кулланучылар базары үз эченә ваклап сату сәүдәсен, жәмәгать туклануын һәм хезмәт күрсәтүләрен ала - район икътисадының үсә баручы сегментларының берсе ул сату күләмнәрен үстерүнең еллык тотрыклы темплары, сатып алучыларга хезмәт күрсәтү культурасын күтәрү, прогрессив сәүдә технологияләрен кертү, икътисадый һәм финанс нәтижәләрен үстерүне тәэмин итү, матди-техник базаны, кадрлар потен-

циалын ныгыту, коммерциячел, инвестицион һәм социаль инициативаны активлаштыру белән характерлана.

2018 елның 1 октябренә 530 предприятие Чистай муниципаль районы буенча сәүдә эшчәнлеген алып бара, шул исәптән 56 сәүдә предприятиесе 9 чөлтәр ритейлеры.

Сәүдә предприятиеләренә товар әйләнеше 2018 елның 9 аенда 4346,5 млн. сум төшкү иткән, узган елга карата үсеш 103,1%, шулардан 2219,7 млн. сумлык товар әйләнеше, 2126,8 млн. сумлык азык-төлек булмаган товар төркемнәре. 2018 елның 9 аенда шәһәрнең бер кешесенә 56,3 мең сумлык товар сатылган, үсеш узган елга карата 104,3% төшкү иткән.

Шәһәр территориясендә азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарларны сату буенча 1 базар урнашкан. 2018 елның 9 аенда базар сәүдәсенә товар әйләнеше 391,0 млн. сум төшкү иткән, 2017 ел белән чагыштырганда, күмү 15%ка күмегән. Базарның товар әйләнеше муниципаль районның товар әйләнешенә гомуми күләмненән 9,0 % төшкү итә.

Стационар сәүдә предприятиеләрендә эшләүчеләр саны 3106 кеше. Уртача хезмәт хагы 17213 сум, узган ел белән чагыштырганда үсеш 103%.

Чистай муниципаль районында 65619 квадрат метр сәүдә мәйданнарын исәпкә алып исәпләнә. Сәүдә мәйданының 1177 кв. метры мең кешегә туры килә.

2018 елның 1 октябренә Чистай муниципаль районында 102 жәмәгать туклануы предприятиесе 4715 утырту урынына исәпләнгән, шуларның 62 се һәркем файдалана алырлык чөлтәр предприятиесе. 2018 ел дәвамында 1 жәмәгать туклануы предприятиесе ачылды. Жәмәгать туклануы предприятиеләренә товар әйләнеше 189,2 млн. сум төшкү итте, узган елга карата 101,7% үсеш. Үзләрендә житештерелгән продукция күләме жәмәгать туклануының гомуми әйләнешенә 74,2 %ын төшкү итә. Бер кешегә 2449 сум күләмдә жәмәгать туклануы хезмәтләре күрсәтелде, үсеш - 102,8 %. Гомуми туклану предприятиеләрендә эшләүчеләр саны 549 кеше. Уртача хезмәт хагы 13935 сум төшкү иткән, 2017 ел дәрежәсенә карата үсеш 115,3%.

Шәһәрдә халыкка көнкүреш хезмәтләре күрсәтү буенча 69 предприятие эшли. 2018 елның 9 аенда әйләнеше 292,1 млн. сум төшкү иткән, узган ел белән чагыштырганда үсеш 106,6%. 518 кеше эшли. Уртача хезмәт хагы 14674 сум, үсеш 106,8%.

3.5. Чистай муниципаль районында яшьләр арасында эшкүарлыкны үстерү

Яшьләр арасында эшкүарлыкны үстерүнең төп мәйданчыгы булып бизнес-инкубация үзәге тора, ул яшьләр өчен тәкъдим итә:

- «Син - эшмәкәр» мәгариф программасы Әлегә программа эшкүарлык эшчәнлегенә жәлеп итү юлы белән кече һәм урта бизнес өлкәсендә яшьләрнең активлыгын стимуллаштырырга тиеш. Белем бирү программасында 18 яшьтән 30 яшькә кадәргә яшь кешеләр катнаша ала. Программа үз бизнесы булганнарда да, үз эшен ачарга ниятләүчеләргә дә исәпләнгән.

- «Үз идеяңне тормышка ашыр» конкурсында иң яхшы бизнеска катнашу. Конкурс яшьләр һәм яшь эшмәкәрләрнең эшлекле активлыгын һәм икътисадый

мөстөкыйльлеген үстөрү максатларында уздырыла. Конкурста үз бизнесын булдыруда кызыксынучы, Чистай муниципаль районында яшөүче һәм укучы бизнес-идеяләре булган һәм Конкурска үз бизнес-проектларын тәкъдим иткән барлык затлар катнаша ала.

2018 елда Бизнес-инкубация үзәгендә яшьләр арасында эшкуарлыкны үстөрү буенча киләсе чаралар гамәлгә ашырылды.

1. "Куб" коворкинг-үзәге ачылышы.

2. Ачык ишекләр" айлыгы мәктәп укучыларына һәм студентлар-анда эшмәкәрлек белән танышу өчен үткәрелде. 1 меңнән артык укучы һәм студент бизнес-инкубация үзәгендә булдылар.

3. Жәйге чорда бизнес-инкубация үзәге резидентлары предприятиеләренә 15 мәктәп укучысы эшкә урнаштырылган, 18 студент практика узган.

4. «3-4 нче сыйныф укучылары өчен финанс белеме» дәресләре оештырылды.

3.6. Сәнәгать майданчыкларын үстөрү һәм Чистай муниципаль районында резидентлар жәлеп итү

Чистай муниципаль районында эшкуарлыкны үстөрүгә «Чистай» Индустриаль паркының Чистай шәһәре территориясендә аккредитацияләнгән Ю.М. Стахейлар сәнәгать майданчыгы һәм бизнес-инкубация үзәге булуы, шулай ук Чистай шәһәре территориясендә «Чистай» социаль-икътисады үсеше алдан билгеләнә торган территориянең статусы алуы ярдәм итә:

Хәзерге вакытта "Чистай" ИП территориясендә түбәндәгеләр урнашкан:

- Полимер торбалар, тышчалар, полиэтилен торбалар чыгаруда махсуслашкан «Татремстрой» ЖЧЖ. Агымдагы көнгә инвестицияләр күләме 80 млн. сум, 6 эш урыны булдырылган.

- «Ак Кремль» Сыра кайнату заводы ААЖ филиалы. Агымдагы датага инвестицияләр күләме 5,4 млрд. сум, 340 планлаштырылган 192 эш урыны булдырылган.

- «Татспиртпром» АЖ логистик үзәге. Инвестицияләр суммасы 148,8 млн. сум тәшкит итте, 36 эш урыны булдырылды.

- «ПО Гиперион» ЖЧЖ (ТОСЭР резиденты), ул ПНД полиэтилен торбалар житештерүгә юнәлдерелгән. Инвестицияләрнең гомуми күләме - 34 млн. сум, булдырыла торган эш урыннары саны - 11 кеше.

- «Аяк киеме Барс компаниясе» ЖЧЖ (ТОСЭР резиденты) - тиредән махсус аяк киеме һәм ПВХ житештерү заводы. Инвестицияләрнең гомуми күләме - 106,1 млн. сум, булдырыла торган эш урыннары саны - 80 кеше.

- «КамЛит» ЖЧЖ (ТОСЭР резиденты) - электр үзәктән кугыч насосларының энергияне нәтижәле тоту жайланмалары өчен комплектлаучы жайланмалар житештерү заводы. Инвестицияләрнең гомуми күләме - 114,6 млн. сум. Барлыкка килгән эш урыннары саны - 250 кеше.

Муниципаль дәрәжәдәге Стахеев Ю.М. аккредитацияләнгән сәнәгать майданчыгы актив үсеш ала. Бүгенге көндә майданчык территориясендә 8 резидент эшли, 101 эш урыны булдырылган. Эшчәнлегенең төп юнәлеше - төзе-

леш материаллары житештерү. 2017 елда резидентлар тарафыннан 4 миллион 600 мең сум инвестициялэнгән. 2018 елның 9 аенда төяп жиберелгән продукция күләме 75,2 миллион сум тәшкил иткән, бу 2017 елның шушы чорына караганда 1,6 тапкырга күбрәк. Резидентларның салым түлөлөрөнөң гомуми күләме 5,3 миллион сум тәшкил итте, яғни узган елның шушы чорына караганда 179,2%ка артык.

Шөһәрнең кече һәм урта эшкуарлыгына ярдәм итү буенча аккредитациялэнгән майданчыкларның берсе Бизнес-инкубация үзәге. Хәзерге вакытта аның майданчыкларында металл һәм пластмасса эшләнмәләр житештерү өлкәсендә эшләүче 24 предприятие, вакытны һәм башка әйберләрне исәпләү приборлары урнаштырылган.

2018 елның 9 аенда Бизнес-инкубация үзәге резидентлары тарафыннан 20 яңа эш урыны булдырылган (206 эш урыны эшлэгән дәвердә), 251 млн. сумлык продукция төяп озатылган.

4. Территориянең инвестицион жәлеп итүчәнлеген бәяләү, эшкуарлыкны үстерү юнәлешләре һәм конкрет чаралар исемлеге

Инвестицияләр жәлеп итү икътисадны үстерүнең, социаль бурычларны хәл итүнең кирәкле шарты булып кала бирә. 2017 елда төп капиталга инвестицияләр күләме барлык финанслау чыганаclarы исәбенә 6220,65 млн. сум тәшкил итте, 2018 елның 9 аенда - 4420,8 млн. сум.

1 таблица

2015-2018 елларда Чистай муниципаль районы буенча төп капиталга инвестицияләр күләме динамикасы

Күрсәткеч	Еллар					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018 (9 ай)
Финанслауның барлык чыганаclarы исәбенә төп капиталга инвестицияләр, млн. сум.	2331,2	1895,4	3564,3	5476,7	6220,7	4420,8

Инвестицияләр структурасында төп өлеш сәнәгать предприятиеләренә туры килә, алар житештерүне модернизацияләүгә һәм үстерүгә, житештерү куәтләрен нәтижәле куллануга юнәлдерелгән.

ЧМРның инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыруга Чистай шөһәре тарафыннан «Чистай» алдан баручы социаль-икътисадый үсеш территориясе статусы алу, Чистай шөһәрәндә «Чистай» Индустриаль паркы булуы Стахеев Ю.М., Бизнес-инкубация үзәге» муниципаль дәрәжәдәге аккредитациялэнгән сәнәгать майданчыгы булу ярдәм итә.

«Чистай» ТОСЭР - гадиләштерелгән административ процедуралар һәм башка өстенлекләр белән ташламалы салым шартлары булган икътисадый зона.

«Чистай» ТОСЭР резиденты Чистай шәһәре территориясендә теркәлгән теләсә кайсы предприятие (гамәлдәге яки яңа) инвестиция проекты «Чистай» ТОСЭР резиденты критерийларына туры килә ала.

2 нче таблицادا ТОСЭР резиденты өчен төп ташламалар тәкъдим ителә.

2 таблица

«Чистай» ТОСЭР резиденты өчен төп ташламалар

Ташламалар ата-масы	ТОСЭР резиденты статусын алганчы	ТОСЭР резиденты статусы алганнан соң
Табышка салым	20%	5% беренче 5 хисап чоры 12 % соңгы 5 хисап чоры
Иминият кертемнәре	30%	7,6%
Мөлкәткә салым	2,2%	0%
Жир салымы	Жир кишәрлегенә кадастр бәясенә 1,5%ы	0%

Потенциаль резидентның инвестиция проектына таләпләр:

- Капиталь кертемнәр күләме - 2,5 млн. сумнан да ким түгел.
- Эш урыннары булдыру - кимендә 10 берәмлек.

Өлеге ташламалар икътисадый эшчәнлекнең 24 төренә кагыла. «Чистай» ТОСЭР резидентлары социаль-икътисадый үсеше алдан баручы территориядә эшчәнлек алып бару турында Килешүне имзалаган көннән алып 10 ел дәвамында ташламалардан файдаланырга мөмкин.

«Чистай» индустриаль паркы 292 гектар майданнан тора, аңа барлык кирәкле инженер инфраструктурасы булган: электр белән тәэмин итү чөптәрләре (8 МВт егәрлеге), газ белән тәэмин итү (30 мең куб.м/сәг), су белән тәэмин итү (575 куб. м/сәг) һәм су бүлү (259 куб. м/сәг), парк территориясендә 45 МВт күәтле Энергоүзәк төзелде, жылылык белән тәэмин итү чөптәрләре үткөрелде, эчке юллар төзелде.

Паркның майданы 0,9 дан 12,98 гектарга кадәр булган 35 кишәрлеккә бүленгән, резидентлар өчен производстволар 227 гектар тәшкит итә. Парк региональ әһәмияттәге объектлар белән чикләнгән. Майданнан көнбатыштан 1,2 км ераклыкта Чистай шәһәре урнашкан, көнчыгыштан майданчык Чистай-Түбән Кама автомобиль юлы, көньяктан - «Казан-Оренбург» - «Чистай-Түбән Кама» автомобиль юлы белән чикләнгән.

Барлык жир кишәрлекләре Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чистай шәһәре» муниципаль берәмлегә милкәндә, аларның һәркайсына милек хокукы турында таныклыклар һәм кадастр паспортлары бар.

3 нче таблицادا «Чистай» Индустриаль паркы резиденты өчен төп ташламалар тәкъдим ителде.

«Чистай» ИП резиденты өчен төп ташламалар

Ташламалар атамасы	Резидент статусын алганчы	«Чистай» ИП резиденты статусын алганнан соң
Табышка салым	20%	15,5%
Мөлкәткә салым	2,2%	0,1%
Жир салымы	Жир кишәрлегенең кадастр бәясең 1,5%ы	0% (беренче 7 ел дәвамында)
Жир кишәрлеген арендау		Бушлай (беренче 7 ел дәвамында)

Өлеге ташламалар икътисадыи эшчәнлекнең барлык төрләренә дә кагыла.

Потенциаль резидентның инвестиция проектына таләпләр:

- Капиталь кертемнәр күләме - 350 млн. сумнан артык.
- Эш урыннары булдыру - кимендә 50 берәмлек.

«Чистай» индустриаль паркы резидентлары өчен жир кишәрлеген аның кадастр бәясең 15%ына тигез бәядән сатып алу мөмкинлеге бар (кв. метрга 334 сум. (НДС барып чыкмый).

Бизнесны үстерү һәм инвесторларны жалеп итү өчен Индустриаль парк майданчыгына өстәмә буларак, шәһәр территориясендә 9 мең квадрат метрга якин буш житештерү майданнары, "Восток" ЧЧЗ майданчыгы - 3393 кв.м., элеккеге кондитер фабрикасы территориясе - 3085 кв.м., элеккеге ит комбинаты территориясе - 1492 кв.м, элеккеге кирпич заводы территориясе - 840,5 кв.м.

Безнең районда чираттагы ярдәм чарасы буларак, муниципаль дәрәжәдәге аккредитланган сәнәгать майданчыгы Стахеев Ю.М. майданы 7423 кв.м. булган, жиһазландырылган житештерү һәм склад биналары булган, преференцияләр булган аренда майданнары (жир салымын түләүдән һәм мөлкәткә салымны түләүдән азат итү рәвешендә) бар.

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә 2010 елда төзелгән Бизнес-инкубация үзәге ярдәм итә. Арендага билгеләнгән Бизнес-инкубация үзәге майданы 850,3 кв.м. һәм арендага бирү өчен 40 тан артык бина төшкил итә. Бизнес-инкубация үзәге түбәндәге хезмәтләрне күрсәтә:

- 21 дән 42 квадрат метрга кадәр майданлы тулысынча жиһазландырылган офис биналарын шәһәрнең эшлекле активлыгы үзәгендә өч елга кадәр ташламалы шартларда арендага бирү;
- өстенлекле шартларда кече бизнеска ярдәм итү буенча федераль һәм региональ программалар буенча финанс ярдәме алу мөмкинлеге;
- резидент бизнесын үстерү стратегиясен эшләү, проектларны озата бару өчен махсус белемгә һәм проектларны гамәлгә ашыру өлкәсендә эш тәжрибәсенә ия шәхси менеджерга тулы ярдәм күрсәтү һәм консультация бирү;
- резидентлар өчен, шулай ук аларның хезмәткәрләре өчен ел саен укыту (квалификация күтәрү);

- эшкуарлык эшчәнлеге мәсьәләләре буенча бушлай консультация хезмәтләре: юридик затны теркәү, салым салу, бухгалтерлык исәбе, кредит бирү, бизнес-планлаштыру;
- юристлар тарафыннан резидентлар эшчәнлеген бушлай юридик озату Бизнес-инкубацияләү үзәге;
- дәүләт хакимияте һәм идарәсе органнары белән үзара мөнәсәбәтләрдә резидентларга ярдәм итү;
- Бизнес-инкубация үзәге ярдәмендә базарның башка катнашучылары белән эшлекле хезмәттәшлек урнаштыру мөмкинлеге;
- резидентның массакүләм мәгълүмат чаралары белән хезмәттәшлеге тематик конференцияләрдә, семинарларда, түгәрәк өстәлләрдә катнашу юлы белән;
- резидентларның күргәзмәләрдә, конкурсларда катнашуы;
- Үзәкне тәмамлаучылар белән бизнес үсешендә тәҗрибәне тапшыру максаты белән партнерлык мөнәсәбәтләрен билгеләүдә ярдәм һәм башкалар.

Чистай муниципаль районының кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүнең бүлөп бирелгән нокталары нигезендә, шулай ук Чистай муниципаль районының 2016-2021 елларга һәм 2030 елга кадәр план чорына социаль-иқтисади үсеш стратегиясе нигезендә Чистай муниципаль районын үстерүнең төп юнәлешләрен түбәндәгечә формалаштырырга мөмкин:

- сәнәгатьне үстерү,
- авыл хужалыгы житештерүен үстерү,
- туризмны үстерү.

Төп чаралар исемлеге иқтисадның күрсәтелгән тармакларында бизнесны үстерү өчен уңайлы шартлар тудырачак.

4.1. МСП субъектларына мөлкәти ярдәм

Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына (алга таба - КУЭ) мөлкәти ярдәм кече һәм урта бизнесны үстерү буенча дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлегенең өстенлекле юнәлешләренән берсе булып тора. «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» гы 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясы (алга таба - 209-ФЗ номерлы Закон) күрсәтелгән органнар тарафыннан МСП субъектларына озак вакытлы арендага, шул исәптән ташламалы шартларда бирү өчен дәүләт һәм муниципаль мөлкәт исемлеген раслауны күздә тоту.

Мөлкәт ярдәме житештерү һәм административ биналар, биналар, жир кишәрлекләре, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән, транспорт чаралары, жиһазлар кебек мөлкәтнең мондый төрләренә карата КУЭ субъектлары арасында ихтыяҗлы.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары мөлкәткә ярдәм алуны кыенлаштыра торган түбәндәге сәбәпләрне билгеләп үтә: дәүләт яисә муниципаль мөлкәт алганда күпсанлы документлар, мөлкәт бирүнең озак сроклары, ярдәм алу тәртибенең ачыкланмавы һәм мөлкәт турында мәгълүмат алу һәм аны бирү процедураларының булмавы.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хужалык әйләнешенә жәлеп итүгә, кече һәм урта

бизнесның мөлкәти базасын ныгытуга ярдәм итәчәк, шул ук вакытта аренда түләүләре алу, шулай ук арендаторлар тарафыннан милекне сатып алу хисабына бюджет керемлелеген арттырачак.

Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мөлкәти ярдәмнең максаты Чистай муниципаль районы территориясендә районның мөлкәти потенциалыннан файдалану исәбенә кече һәм урта бизнесны үстерүне стимуллаштыру.

КУЭ субъектларын мөлкәти яклау бурычлары түбәндәгеләр:

- КУЭ субъектларына бирү өчен билгеләнгән мөлкәт исемлегендә Чистай муниципаль районының муниципаль мөлкәте санын арттыру (алга таба - Исемлек);
- исемлеккә кертелә торган мөлкәт составын киңәйтү, аның сыйфатын яхшырту;
- Төгәлрәк шартнамәләр нигезендә КУЭ субъектларына озак вакытка биләүгә (файдалануга) бирелә торган мөлкәт санын арттыру;
- мөлкәтне арендага бирүнең ташламалы тәртибен камилләштерү;
- мөлкәтне биләүгә (файдалануга) бирү процедураларының үтә күренмәлелеген гадиләштерү һәм арттыру.

Программа кысаларында максатчан күрсәткеч Чистай муниципаль районы муниципаль мөлкәте исемлегендә мөлкәт объектлары санының кимендә 10 процентын база күрсәткеченә арттырачак (төп күрсәткеч 2019 елның 31 декабренә - 10 бер кешегә билгеләнә). Күрсәткечне үтәү өчен җаваплы - Чистай муниципаль районының Җир һәм милек мөнәсәбәтләре палатасы.

5. КУЭ үстерү программасын ресурслар белән тәмин итү

Чистай муниципаль районы халкын эш белән тәмин итү программасы.

Кредит акчалары һәм эшкуарларның үз акчалары.

6. Куркынычны бәяләү, аларны киметү чаралары

Форс-мажор хәлләрне төшереп калдырганда Программаны уңышлы гамәлгә ашыру куркынычы минималь дип бәяләнә.

Программаны үтәмәү куркынычлары исәбенә программаны гамәлгә ашыруга таләп ителә торган акчаларны алуның финанс куркынычы керә. Бу очракта программаның кайбер чаралары тормышка ашырылмаячак, ә кайбер чараларны финанслау сизелерлек кыскартылачак.

Финанс куркынычлары белән идарә итү чаралары түбәндәгеләр:

- ирешелгән нәтижәләргә карап, программа чараларын гамәлгә ашыруга каралган финанс чаралары күләмнән ел саен төгәлләштерү;
- беренче чираттагы финанслау өчен өстенлекләрне билгеләү;
- республика һәм федераль бюджетлар акчаларын жәлеп итү.

Программаны гамәлгә ашырганда эшчәнлекне норматив белән тәмин итүне камилләштерүгә бәйле мөмкин булган куркынычларны билгеләп үтәргә кирәк, бу, тулаем алганда, кече һәм урта эшмәкәрлек даирәсе үсеше темпларының акрынаюына китерергә мөмкин.

Өлеге хәвеф-хәтәр төркеменә йогынтысын минимальләштерү өчен түбәндәгеләр планлаштырыла:

- эшкуарлык өлкәсендә федераль һәм региональ законнарда план-

лаштырылган үзгәрешләргә мониторинг үткәрергә;

- чаралар башкаручыларның кертелә торган үзгәрешләре турында оператив рәвештә җавап бирергә һәм үз вакытында хәбәр итәргә.

Шулай ук рискларга икътисадтагы кризис күренешләрен кертәргә мөмкин. Икътисадта кризис күренешләре һәм, нәтиҗә буларак, финанс чараларын чикләү, карала торган өлкәдә эшне оештыру өчен программа чараларын башкаручыларның эшчәнлек нәтиҗәләгән арттыру исәбенә өлешчә минимальләштерелергә мөмкин, әмма нәтиҗәдә күпчелек чараларны гамәлгә ашыру кыенлашчак, ә максатчан күрсәткечләргә ирешү билгеләнгән сроклардан соң булачак.

7. Программаның икътисады нәтиҗәләгән, Программа белән идарә итү һәм гамәлгә ашыруны тикшереп торы

Программаны гамәлгә ашыруның нәтиҗәләгән түбәндәгеләрдән чыгып бәяләнә:

- Программаның максатларына ирешү һәм бурычларын хәл итү дәрәжәсе индикаторларның һәм аларның планлы күрсәткечләренә, фактта ирешелгән күрсәткечләрен чагыштыру юлы белән;
- Программаны ресурслар белән тәмин итүнең планлаштырылган дәрәжәсенә һәм җирле бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты, федераль бюджет акчаларынан файдалануның нәтиҗәләгән, финанслауның планлаштырылган һәм факттагы күләмнән чагыштыру юлы белән туры килү-килмәве дәрәжәсен.

Программаны гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

- эчке һәм тышкы базарларда КУЭ субъектларының конкурентлык сәләтен арттырырга;
- КУЭ субъектлары тарафыннан мәгълүмати технологияләр куллануны киңәйтәргә;
- эшқуарлык эшчәнлегә белән кызыксынуны арттыру исәбенә халыкның эшлекле активлығын үстерергә;
- КУЭ ярдәм инфраструктурасын үстерергә;
- КУЭ субъектларын финанс һәм матди ресурсларга кертүне тәмин итүче механизмнарны камилләштерергә;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына эшқуарлык ярдәме инфраструктурасы оешмалары күрсәтә торган хезмәтләренә төрләрен киңәйтү һәм сыйфатын арттыру юлы белән мәгълүмати-консультация ярдәмен камилләштерергә;
- КУЭ субъектларын дәүләт һәм муниципаль заказларны үтәүгә җәлеп итү;
- КУЭ үсешен тоткарлы торган административ киртәләргә һәм каршылыкларны юкка чыгаруға юнәлтелгән механизмнарны үстерергә.

4 нче таблицада 2019-2023 елларга Чистай муниципаль районында КУЭ үсеше буенча төп күрсәткечләр күрсәтелгән.

4 таблица

2019-2023 елларга Чистай муниципаль районында КУЭ үсеше буенча төп күрсәткечләр.

№ п/п.	Күрсәткечләрнең аталышы	Үлчәү берәмлеге	2018 ел	2019 ел	2020 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел
1	Шәхси эшкуарларны да кертеп, кече һәм урта эшкуарлык өлкәсендә	чел.	6674	6694	6715	6737	6760	6785
2	ВТПда кече һәм урта эшкуарлык өлеше	%	26,8	27,1	27,6	28,2	28,5	29,0
3	Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары булган экспортёрлар өлеше чимал булмаган экспортның гомуми	%	0,01	0,01	0,02	0,03	0,04	0,04
4	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары иң эре заказчыларның сатып алулар	%	32,0	34,0	34,5	35,0	35,2	36,0
5	Кече һәм урта предприятиеләр һәм ИП продукциясен (хезмәт)	млн. сум	11674,4	11966,3	12325,3	12707,4	13114,0	13573,0
6	Кече һәм урта эшкуарлык предприятиеләре эшчәнлегеннән берләштерелгән бюджетка салым	млн. сум	358,5	360,6	366,1	373,3	380,9	388,6
7	Чистай муниципаль районы муниципаль мөлкәте исемлекләрендәге мөлкәт объектларының күләмнәре	ед.	7	10	11	12	13	14

Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүне Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы башкарма комитеты - Программаны төп эзерләүче гамәлгә ашыра.

Программаны эшләүче:

- Программа чараларын планлаштыруны, үзара хезмәттәшлекне, координацияне һәм гамәлгә ашыруны тикшереп торуну оештыра;
- Программа чаралары исемлеген, чаралар буенча чыгымнарны һәм аны башкаручыларның составын эзерли һәм төгәлләштерә;
- Программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап алып бара һәм хисаплылыкны билгеләнгән тәртиптә тиешле республика министрлыкларына жиберә.

Программаның үтөлешен Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы башкарма комитеты тикшереп тора.

8. Нәтижәләр

Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасын гамәлгә ашыру 2023 елга түбәндәге нәтижәләрне алырга мөмкинлек бирәчәк:

- КУЭ өлкәсендә эшләүчеләрнең санын 6785 кешегә кадәр арттыру;
- ВТПда кече һәм урта эшқуарлыкның өлеше 29% ка кадәр арту;
- кече һәм урта эшқуарлык субъектлары булган, индивидуаль эшқуарларны да көртеп, чимал булмаган экспортның гомуми күләмендә 0,04%ка кадәр арту;
- заказчыларның сатып алулар өлешен МСП субъектлары гына 36% ка кадәр арттыру;
- кече һәм урта предприятиеләрнең һәм индивидуаль эшқуарларның продукция (хезмәт күрсәтүләр) әйләнешен 13573 млн. сумга кадәр арттыру;
- кече һәм урта эшқуарлык предприятиеләре эшчәнлегеннән берләштерелгән бюджетка салым кертемнәре күләмен 388,26 млн. сумга кадәр арттыру;
- Чистай муниципаль районы исемлекләрендә мөлкәт объектлары санын 14 бер башка кадәр арттыру.

Төп күрсәткеч (1):

Шәхси эшқуарларны да кертеп, кече һәм урта эшқуарлык өлкәсендә эшләүчеләр саны

Ел	Үлчәү берәмлеге	Максатчан күрсәткеч	Максатчан күрсәткечкә ирешәчәк конкрет чаралар исемлеге (турыдан-туры йогынты)	Максатчан күрсәткечкә ирешәчәк конкрет чаралар исемлеге (уртача йогынты)
2019	кеше	6694	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Социаль өлкәдә кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм алуның төрләре һәм ысуллары турында мәгълүмат</p>	<p>1. Халык тарафыннан эшқуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны, КУЭ үсешен тоткарлаучы проблемалар һәм каршылыklar ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшқуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәмин итү</p> <p>3. Социаль эшқуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>
2020	кеше	6715	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Чистай шәһәрәндә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларның ресурс үзәген булдыру</p>	<p>1. Халык тарафыннан эшқуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны, КУЭ үсешен тоткарлаучы проблемалар һәм каршылыklar ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшқуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәмин итү</p> <p>3. Социаль эшмәкәрлек үсешен тоткарлаучы чаралар барлыкка килү</p>
2021	кеше	6737	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-</p>	<p>1. Халык тарафыннан эшқуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны, КУЭ үсешен тоткарлаучы проблемалар һәм</p>

			<p>үзлөрен эш белән тээмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Субсидияләү механизмнары аша социаль хезмәтләр өлкәсендә эшқуарларны үстөрүгә ярдәм итү</p>	<p>каршылыклар ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшқуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тээмин итү</p>
--	--	--	---	---

20 22	кеше	6760	<p>1 Халык тарафыннан эшқуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны, КУЭ үсешен тоткарлый торган проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшқуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тээмин итү</p>	<p>1. Халык тарафыннан эшқуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны, КУЭ үсешен тоткарлый торган проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшқуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тээмин итү</p>
20 23	кеше	6785	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстөрү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзлөрен эш белән тээмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен</p>	<p>1. Халык тарафыннан эшқуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны, КУЭ үсешен тоткарлый торган проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p>

		<p>семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дэүлэт ярдэме программасында катнашу буенча консультация ярдэме күрсөтү</p> <p>3. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдэме күрсөтү</p>	<p>2. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дэүлэт ярдэме программаларын, муниципаль мөлкэтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тээмин итү</p>
--	--	--	--

Төп күрсәткеч (2): ВТПда кече һәм урта эшкуарлык өлеше, %

Ел	Үлчәү берәмлеге	Максатчан күрсәткеч	Максатчан күрсәткечкә ирешчәк конкрет чаралар исемлеге (турыдан-туры йогынты)	Максатчан күрсәткечкә ирешчәк конкрет чаралар исемлеге (уртача йогынты)
2019	%	27,1	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дөүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Социаль өлкәдә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм алуның төрләре һәм ысуллары турында мәгълүмат</p>	<p>1. Халык тарафыннан эшкуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны һәм КУЭ үсешен тоткарлый торган проблемаларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дөүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p> <p>3. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>
2020	%	27,6	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дөүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. «Социаль өлкәдә кече һәм урта эшкуарлык эшчәнлеген оештыру» юнәлеше буенча укыту чаралары үткөрү</p>	<p>1. Халык тарафыннан эшкуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны һәм КУЭ үсешен тоткарлый торган проблемаларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дөүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p> <p>3. Социаль эшмәкәрлек үсешен тоткарлаучы чаралар барлыкка килү</p>

20 21	%	28,2	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Субсидияләү механизмнары аша социаль хезмәтләр өлкәсендә эшкуарларны үстерүгә ярдәм итү</p>	<p>1. Халык тарафыннан эшкуарлык эшчәнлегә белән кызыксынуны һәм КУЭ үсешен тоткарлый торган проблемаларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәмин итү</p>
----------	---	------	---	--

20 22	%	28,5	<p>1. Халык тарафыннан эшкуарлык эшчәнлегә белән кызыксынуны һәм КУЭ үсешен тоткарлый торган проблемаларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәмин итү</p>	<p>1. Халык тарафыннан эшкуарлык эшчәнлегә белән кызыксынуны һәм КУЭ үсешен тоткарлый торган проблемаларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәмин итү</p>
20 23	%	29,0	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча</p>	<p>1. Халык тарафыннан эшкуарлык эшчәнлегә белән кызыксынуны һәм КУЭ үсешен тоткарлый торган проблемаларны ачыклау максатларында социологик тикшеренү үткөрү</p> <p>2. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча</p>

			консультация ярдэме күрсэтү	реклама компаниялэре уздыру, шул исэптэн үз-үзен эш белэн тээмин итү
--	--	--	-----------------------------	---

Төп күрсәткеч (3): Шәхси эшмәкәрләрне дә кертеп, кече һәм урта эшкуарлык субъектлары булган экспортёрлар өлеше чимал булмаган экспортның гомуми күләмендә

Ел	Үлчәү берәмлеге	Максатчан күрсәткеч	Максатчан күрсәткечкә ирешчәк конкрет чаралар исемлеге (<i>турыдан-туры йогынты</i>)	Максатчан күрсәткечкә ирешчәк конкрет чаралар исемлеге (<i>уртача йогынты</i>)
2019	%	0,01	1. Предприятиенең тышкы икътисадый эшчәнлеге мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. КУЭ субъектларын экспортлаучы продукциягә ташламалы кредитлау программаларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. КУЭ субъектларын экспортлаучы продукциягә ташламалы кредитлау программалары реестрын төзү һәм алып бару
2020	%	0,02	1. Предприятиенең тышкы икътисадый эшчәнлеге мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. КУЭ субъектларын экспортлаучы продукциягә ташламалы кредитлау программаларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. КУЭ субъектларын экспортлаучы продукциягә ташламалы кредитлау программалары реестрын төзү һәм алып бару
2021	%	0,03	1. Предприятиенең тышкы икътисадый эшчәнлеге мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. КУЭ субъектларын экспортлаучы продукциягә ташламалы кредитлау программаларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. КУЭ субъектларын экспортлаучы продукциягә ташламалы кредитлау программалары реестрын төзү һәм алып бару
2022	%	0,04	1. Предприятиенең тышкы икътисадый эшчәнлеге мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. КУЭ субъектларын экспортлаучы продукциягә ташламалы кредитлау программаларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. КУЭ субъектларын экспортлаучы продукциягә ташламалы кредитлау программалары реестрын төзү һәм алып бару

2023	%	0,04	1. Предприятиенең тышкы икътисадый эшчәнлеге мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. КУЭ субъектларын экспортлаучы продукциягә ташламалы кредитлау программаларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. КУЭ субъектларын экспортлаучы продукциягә ташламалы кредитлау программалары реестрын төзү һәм алып бару
------	---	------	--	--

Төп күрсәткеч (4): МСП субъектлары гына катнаша торган иң эре заказчыларның сатып алулар өлеше

Ел	Үлчәү берәмлеге	Максатчан күрсәткеч	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлеге (турыдан-туры йогынты)	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлеге (уртача йогынты)
2019	%	34	1. Дәүләт сатып алуларында катнашу мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Дәүләт сатып алуларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары реестрын - иң эре заказчыларны потенциал тәмин итүчеләрне формалаштыру һәм аларга ярдәм итү
2020	%	34,5	1. Дәүләт сатып алуларында катнашу мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Дәүләт сатып алуларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары реестрын - иң эре заказчыларны потенциал тәмин итүчеләрне формалаштыру һәм аларга ярдәм итү
2021	%	35,0	1. Дәүләт сатып алуларында катнашу мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар	1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары реестрын - иң эре заказчыларны потенциал тәмин итүчеләрне формалаштыру һәм аларга

			2. Дәүләт сатып алуларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	ярдәм итү
2022	%	35,2	1. Дәүләт сатып алуларында катнашу мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Дәүләт сатып алуларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары реестрын - иң эре заказчыларны потенциал тәэмин итүчеләрне формалаштыру һәм аларга ярдәм итү
2023	%	36,0	1. Дәүләт сатып алуларында катнашу мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинар 2. Дәүләт сатып алуларында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү	1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары реестрын - иң эре заказчыларны потенциал тәэмин итүчеләрне формалаштыру һәм аларга ярдәм итү

Төп күрсәткеч (5): Кече һәм урта предприятиеләр һәм ИП продукциясенең (хезмәт күрсәтүләренең) әйләнеше

Ел	Үлчәү берәмлеге	Максатчан күрсәткеч	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлеге (турыдан-туры йогынты)	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлеге (уртача йогынты)
2019	млн. сум	11966,3	1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар 2. Бизнеска дәүләт ярдәме	1. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү

			<p>программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Социаль өлкәдә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм алуның төрләре һәм ысуллары турында мәгълүмат</p>	<p>2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>
2020	млн. сум	12325,3	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Чистай шәһәрндә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларның ресурс үзәген булдыру</p>	<p>1. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p> <p>2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>
2021	млн. сум	12707,4	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Субсидияләү механизмнары аша социаль хезмәтләр өлкәсендә эшкуарларны үстерүгә ярдәм итү</p>	<p>1. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p> <p>2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>

2022	млн. сум	13114	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрэн эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Чистай шөһәрәндә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларның ресурс үзәген булдыру</p>	<p>1. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p> <p>2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>
2023	млн. сум	13573	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрэн эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Субсидияләү механизмнары аша социаль хезмәтләр өлкәсендә эшкуарларны үстерүгә ярдәм итү</p>	<p>1. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p> <p>2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>

Төп күрсәткеч (6): Кече һәм урта предприятиеләр һәм ИП продукциясенең (хезмәт күрсәтүләренең) әйләнеше

Ел	Үлчәү берәмлеге	Максатчан күрсәткеч	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлеге (турыдан-туры йогынты)	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлеге (турыдан-туры йогынты)
2019	млн. сум.	243,3	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Социаль өлкәдә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм алуның төрләре һәм ысуллары турында мөгълүмат</p>	<p>1. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p> <p>2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>
2020	млн. сум.	247	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Чистай шәһәрндә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларның</p>	<p>1. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p> <p>2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>

			ресурс үзөген булдыру	
2021	млн. сум.	251,9	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкөн сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Субсидияләү механизмнары аша социаль хезмәтләр өлкәсендә эшкуарларны үстерүгә ярдәм итү</p>	<p>1. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p> <p>2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>

2022	млн. сум	257	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр, өлкөн сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Чистай шәһәрәндә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларның ресурс үзөген булдыру</p>	<p>1. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p> <p>2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>
------	----------	-----	--	--

2023	млн. сум	262,2	<p>1. Бизнес булдыру һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшмәкәрләр, үз-үзләрэн эш белән тәэмин итүчеләр, өлкән сыйныф укучылары һәм студентлар өчен семинарлар</p> <p>2. Бизнеска дәүләт ярдәме программасында катнашу буенча консультация ярдәме күрсәтү</p> <p>3. Субсидияләү механизмнары аша социаль хезмәтләр өлкәсендә эшкуарларны үстерүгә ярдәм итү</p>	<p>1. КУЭ өчен франшизалар реестрын, КУЭ дәүләт ярдәме программаларын, муниципаль мөлкәтне булдыру һәм алып бару, эшкуарлыкны популярлаштыру буенча реклама компанияләре уздыру, шул исәптән үз-үзен эш белән тәэмин итү</p> <p>2. Социаль эшкуарлыкны үстерү буенча консультация ярдәме күрсәтү</p>
------	-------------	-------	--	--

Төп күрсәткеч (7): Чистай муниципаль районы муниципаль мөлкәте исемлекләрендәге мөлкәт объектлары саны

Ел	Үлчәү берәмлеге	Максатчан күрсәткеч	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлеге (турыдан-туры йогынты)	Максатчан күрсәткечкә ирешеләчәк конкрет чаралар исемлеге (турыдан-туры йогынты)
2020	Бер.	11	1. Муниципаль күчемсез милек объектларын арендау мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинарлар. 2. Ташламалы шартларда бирелә торган мөлкәттән файдалануны тәэмин итүдә МСП субъектларына консультация ярдәме күрсәтү	1. Файдаланылмаган муниципаль милектәге күчемсез милек объектларын инвестицияләү. 2. Чистай муниципаль районы сайтына жир кишәрлекләре турында белешмәләр кертәп, муниципаль район, шәһәр һәм авыл жирлекләре мөлкәте объектларын туалылаштыру һәм кертү.
2021	Бер.	12	1. Муниципаль күчемсез милек объектларын арендау мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинарлар. 2. Ташламалы шартларда бирелә торган мөлкәттән файдалануны тәэмин итүдә МСП субъектларына консультация ярдәме күрсәтү	1. Файдаланылмаган муниципаль милектәге күчемсез милек объектларын инвестицияләү. 2. Чистай муниципаль районы сайтына жир кишәрлекләре турында белешмәләр кертәп, муниципаль район, шәһәр һәм авыл жирлекләре мөлкәте объектларын туалылаштыру һәм кертү.
2022	Бер.	13	1. Муниципаль күчемсез милек объектларын арендау мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинарлар. 2. Ташламалы шартларда бирелә торган мөлкәттән файдалануны тәэмин итүдә МСП субъектларына консультация ярдәме күрсәтү	1. Файдаланылмаган муниципаль милектәге күчемсез милек объектларын инвестицияләү. 2. Чистай муниципаль районы сайтына жир кишәрлекләре турында белешмәләр кертәп, муниципаль район, шәһәр һәм авыл жирлекләре мөлкәте объектларын туалылаштыру һәм кертү.
2023	Бер.	14	1. Муниципаль күчемсез милек объектларын арендау мәсьәләләре буенча эшкуарлар өчен семинарлар. 2. Ташламалы шартларда бирелә торган мөлкәттән файдалануны тәэмин итүдә	1. Файдаланылмаган муниципаль милектәге күчемсез милек объектларын инвестицияләү. 2. Чистай муниципаль районы сайтына жир кишәрлекләре турында белешмәләр кертәп, муниципаль район, шәһәр һәм авыл жирлекләре

			МСП субъектларына консультация ярдәме күрсәтү	мөлкәте объектларын туалъләштерү һәм кертү.
--	--	--	---	---